

KURJER WARSZAWSKI

D. 8. Grudnia.

ŚRODA.

ROK 1830.

N° 329.

WSPOMNIENIA.

Wybranie na tron
Zygmunta I. 1506.

Sztandar ofiarowany Polakom przez *Napoleona*, zachował dotąd b: Pułkownik *Szyca*; wczoraj tenże, oraz Podpułkownik Krakusów *Kazimierz Oborski* i *Wincenty Dobiecki* otoczeni gwardją honorową, objeżdżali z tą zaszczytną pamiątką; Lud wydawał radosne okrzyki a prawdziwe *Polki* rzuciły laury. Orszak udał się do *Dyktatora*, któremu oddając chorągiew, *Oborski* przemówił iak następuje: „*Dyktatorze*. Pamiątkę owego czasu niedawno z przed nas ubiegłego, w którym szeregi walecznych braci naszych, pod bokiem pogromcy Europy, ceną krwi swojej dokupywały się życia najdroższej dla Polaka Ojczyzny; pamiątkę owej rozrzewniającej chwili, kiedy *Wódz*, *Cesarz*, leżąc na polu marsowym dotrwał do końca zastępy, doliczysz się między nimi i garstki wiernych mu naszych rycerzy, i własną dłonią podał im raz pierwszy zwycięzkiego *Orła* *Francuzów*; tę to pamiątkę, to świadectwo mężstwa i nieskażonej wierności Twojej, ten ostatni promyk ze słońca tyłu nadziei, te same znaki przypadkiem tylko w owczas dłoni Pułkownika *Szyca* powierzone, a Twojej cnotcie przynależne, dziś w dniu nowej chwały Twojej, składa Ci, tą wierną dochowane dłonią, a przez Ciebie składa ie na *Ołtarz* Ojczyzny, bo i Ty cały Jej się oddałeś, i Ona dziś cała Twojemu poufała ramieniu.”

Waleczny Jenerał *Szembek* mianowany Gubernatorem Warszawy. — Onegdaj umarł *Xże* *Ludwik Radziwiłł* zawsze był dobrym Polakiem. Zwłoki jego pochowane będą w *Niebo-*

rowie. — Doszła tu smutna wiadomość że żyć przestał sławny *Jan Sniadecki*. — Tworzyć się będą 3cie bataljony do wszystkich pułków. Mnóstwo ochotników zaciąga się do wojska. — Słychać że *Roźniecki* w przechodzie zabrał Kasę rządową, lecz *Wielki Xiążę* kazał ią zwrócić. Tenże *Roźniecki* napisał testament. Złapano jednego z niego powierników Podpułkownika *Łaszewskiego* i wczoraj przywieziono do Warszawy, obdarto mu szlify i znaki honorowe któremi zdołał się niegodnie.

Wczoraj przybyły do Warszawy Porucznik *Kroczyński* przwiózł następującą wiadomość. „Pułk 2gi Strzelców konnaich złożony z prawych Synów Ojczyzny i zawsze tchnący czystym duchem Polskim, z zapalem radości usłyszał o wypadkach zaszytych w Warszawie, nadzieję odrodzenia Ojczyzny naszej zapewniających przy pomocy BOSKIEJ i Ludu Polskiego. Pułk tenże oddalony o 26 mil od Warszawy, ubolewa że biegiem *Orła* stanąć nie może pod murami starodawnej Stolicy Polskiej, dla współdziałania z swemi Rodakami. Wybranego z naszego grona Officera wysłał naprzód do JW. Jenerała Dowodzącego z oświadczeniem iż Pułk 2gi Strzelców konnaich spieszy z zupełnem poświęceniem się dla Ojczyzny, Wolności i całości Narodu.

Kommissja Rządowa Przychodów i Skarbu wskutek otrzymanego od Rządu tymczasowego Rozkazu z d. 6 b. m. wydała pod tymże dniem do wszystkich podległych Władz Skarbowych i Wydziałów swej Kommissji uwiadomienie, iż z woli Dyktatorskiej tenże Rząd Tymczasowy

pozostać nadal w swej mocy w tem wszystkim co się dotyczy Administracji Publicznej; że zatem wszelkie Władze odbywać mają zwykle swoje czynności, każdy więc iakiego bądź stopnia Urzędnik, któryby niezwłocznie do pełnienia obowiązków nie przystąpił, do najsurówszej odpowiedzialności pociągniętym zostanie.

(Ar: nade:) Przez zwołanie Sejmu, oddany jest hołd, głównej zasadzie wszelkiej organizacji towarzyskiej, to jest zasadzie Udzielności Ludu *souverainete du Peuple*. W obecnem położeniu naszym, jest wiele zadań, które już nawet rozbierane były, a których nikt rostrzygnąć nie może, tylko Narod przez Reprezentantów swoich. Przed Sejmem, nastąpi zapewne rewizja wyroków Senatu, unieważniających Sejmiki, Powiatu Wartskiego i VII Cyркулу stolicy, z powodów nieprawnych, nawet śmiesznych. Wyroki te wydane były, iak wiadomo, pod wpływem przemocy. Wielu jest tego zdania, że w Powiatach i Okręgach w których Poselstwo lub Deputacja zawakowały przez śmierć, lub oddalenie się z kraju ich Reprezentantów; powinny być zwołane niezwłocznie Sejmiki, ku zapelnieniu nowemi wyborami, miejsc wakujących. Cyrkuł 8 stolicy, wyraznie do tej kategorii należy.

Wincenty Niemoiewski.

Dzisiaj o południu wychodzi 2gi Nr 1go Tomu Orła Białego, dostanie go w Kancelarjach Kurjera Warsz.

W tych dniach wyjdzie *Marsz radosny walecznym Polakom poświęcony* przez Serravalla

(Art. nadd.) — Niektóre pisma perjodyczne zarzucały Obywatelkom naszym nieczułość w wypadkach dzisiejszych, twierdząc że przedwojskiem zamykały swoje zapasy; miło mi jest w imieniu *Szkoły Podchorążych* zmasać tę plamę. Pomoc, mnożstwo osób różnego stanu i wy-

znań a nawet Izraelici nieśli. Obywatelki w okolicach Elektoralnej i Chłodnej ulicy równie hojnie nas podejmowały iak Akademików zache Obywatelki okolicy *Leszna*. Między innymi szczególnie domy *Węgrzeckich, Bielwskich i Pęhowskich* obficie wszystko poświęcały dla zaspokoienia dziennych potrzeb. Z rozczuleniem przyjmowaliśmy ich ofiary i z wdzięcznością pośpieszamy oświadczyć że serca Polek równym duchem pałały iak serca ich Braci z orężem w ręku. *Klemens Kaczanowski.*

Słychać że zabrane policji tajnej papiery, znajdują się na teraz z rozkazu władz krajowych opieczętowane. Ma rząd wyznaczyć do przejrzenia ich Kommissją, która będzie mogła oczekiwania publiczności zaspokoić.

Pienia uczuć wolnych Polaków, to jest *Polonez Kościuszki*, *Marz X. Józefa* i *Mazur Dąbrowskiego* ułożone na Pjanoforte i ofiarowane *kochającym Ojczyznę Polkom*, przez *J. Damsęgo*, jest do sprzedania w składzie muzyki *Jg: Klukowskiego*, cena zł. 1.

Chodźko waleczny i uczony, bawiący w *Parryżu*, wstawił się w terażniejszej rewolucji francuzkiej i mianowany został Adżutantem *Jenerała Lafaieta*. Niedawno miał przypadek, złamał nogę gdy koń pod nim upadł; lecz jest wiadomość że już ma się lepiej.

Biedny służący, *F. Z.* wczoraj złożył w Redakcji *Kurjera Warszawskiego* zł. 20 do składki dla *Wdów i Sierot* pozostałych po poległych w dniach 29 i 30 z. m. „Biedny jestem (rzekł) lecz *Polak*, żądający prawdziwego szczęścia *Ojczyzny*.”

Wczoraj Publiczność w *Teatrze Narod.* postrzegłszy *Ura: Romana Soltyka* powitała go z obywatelskim uczuciem i zapytała o zdrowie czcigodnego *Ojca* jego. *Roman* wykrzyknawszy *Niech żyje ojczyzna!* oświadczył że 80cioletni Starzec po 3letnim więzieniu, te-

raz od życie słysząc o odrodzeniu się Polaków. Również okazano cześć należną cnotom Pułkownika *Ledóchowskiego*, oraz walecznym Porucznikom *Szeglowskiemu* i *Wysockiemu*. Spiewano nowe strofy Kon: *Gaszyńskiego* i z zapalem powtorzono następujące :

Nie ma zdrójców, nie ma szpiegów,

Gwałtów i nadużyć,

Wolno śród bratnich szeregów,

Myśli swe wynurzyć.

Nie, nie będą już w więzieniu

Jęczyć Polskie Syny,

Za to, że śmieli w milczeniu

Kochać kraj iedyny.

Z *Kalisza*. W skutek powstania w Warszawie rozpoczętego Obywatele Woje: *Kaliskiego* iednym i tym samym tchnący zapalem, zgromadzili się na dniu 3 b. m. wpałacu Kommissji Woiewódzkiej, gdzie wspólnie z tąż Kommissją Woiewódzką działając wezwali iednomyślnie Prezesa Dyrekcji *Szczeczegołowej Józefa Biernackiego* byłego Pułkownika Wojsk Polskich na Naczelnika Gwardji Narodowej Woiewództwa *Kaliskiego*. Na iego wezwanie *Lanckoroński* Pułkownik Weteranów czynnych przeszedł na stronę Narodu, a z tym wspólnie działając zniewolili Pułkownika *Kozackiego Katassanow* do rozbroienia iego pułku. *Meller* Komendant Placu, *Amandowicz* Mair Placu i *Cywłński* Mair Zandarmerji iako narzędzia Władzy Despotycznej są wzięci pod obserwację do dalszego rozporządzenia, z tych iednak ostatni już poprzednio uniknął. W miejsce Władz powyższych, *Koryckiego*, byłego Podpułkownika, wezwano na Kommandanta Placu. To wszystko odbyło się w porządku, spokojnie, z największą gorliwością i zapalem, iaki dziś duch czasu każdego ożywia. Po ukończeniu takowych działań w Sali Kommissji Woiewódzkiej, Obywatele uda-

li się na Magistrat, tam już zgromadzonych Obywateli Miasta zastali, którzy w weselnych uczuciach, dwóch białych Orłów z dawnych czasów zachowanych w swych rękach unosili. Po odczytaniu im Kurjera Warszawskiego i uwiadomieniu ich o przedsięwziętych już krokach Obywateli, wezwani zostali do formowania Gwardji Narodowej, do której zaraz wszyscy obecni w największym zapale podpisywali się. W czasie tego działania całe Miasto już było illuminowane, i wszędzie po ulicach dały się słyszeć radosne okrzyki! „Niech żyje równość i niepodległość!“

Z *Płocka* 4 Grudnia 1830. O wypadkach stolicy w d. 29 z. m. nastąpionych, urzędowa wiadomość doszła nas wczoraj, o godz: 8 zrana. W mgnieniu oka iakby czarodziejską dotknięci laską, inną przybraliśmy postać. Widziałem najzaciętszych nieprzyjaciół, ścisnąjących się na ulicy; zwaśnione unysły kończyły spór w sądach podaniem bratniej dłoni; na twarzach wszystkich maluje się radość, w oczach czytać się daie, zapal, którego najmymówniej-sze usta skreślić niezdolają, słowem, zaczęły namy żyć. Niesprężystość (w podobnych zdarzeniach konieczna) Naczelnika dotychczasowego Administracji Woiewództwa sprawiła, że o godz: 4 z południa Młodzież Szkólna pod dowództwem niosącego na dragu obraz nieśmiertelnego *Kościuszki*, w kolory przystrojenia narodowe, przebiegła ulice stolicy naszej, a pod hasłem waleczności i niepodległości narodu, ożywiona miłością ojczyzny, zniszczyła przeciwnie godła. Za nadejściem nocy rzesisto oświecono miasto, a ta Młodzież złączona z Obywatelami miasta czuwała przez noc następną nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. W chwili gdy kryślę tę wyrazi, tworzymy gwardją Narodową; na grobach Królów u nas spoczywających złożemy przysięgę, i

poświęcimy majątki i życie nasze dla odzyskania świetności i niepodległości Narodu Polskiego. W Poświęceniach tego rodzaju Polak nieznal nigdy granic. Dziś albo nigdy jest pora w oczach Europy zasłużyć na imię wielkiego Narodu. Wielcy Mężowie na czele Rządu stojący, czekamy rozkazów, wskażcie nam nieprzyjaciół ojczyzny, gdzie oni są? chyba na trupach naszych zdołają wzniesić iarżmo despotyzmu. *Kazimierz Swiężyński Obywatel i Członek Gwardji Narodowej.*

Z wiadomości najnowszych zagranicznych, umieszczamy niektóre. W Anglii podpalania nieustają, nawet wsie bliskie Londynu są zniszczone. — Okropna ulewa i burza zniszczyła okolice *Manszestru*. — Między *Holandją* a *Belgijum* zawarto zawieszenie broni na dni 10, a w tym czasie Holendrzy ustąpią z cytadelli *Antwerpji*. — Nowy Król *Neapolitański* nadał wiele swobód obywatelom. — *Xiąże Me ternich* żeni się już 3ci raz. — Sułtan powiększa swoje wojska regularne i ożywia zapas w żołnierzach! Także formuje milicje w całym kraju. — Między wojownikami Belgijskimi była 16stoletnia Panienska, która walecznie potykała się we wszystkich terażniejszych bitwach z Holendrami; nakoniec dostała się w niewolę, lecz ją *Xzc Fryderyk* Niderlandzki uwolnił. — W *Jrlandji* wznawia się zaburzenie. — Sławny Poeta *Gete* niebezpiecznie jest chory. — Jenerał *Bertrand* który zostawał przy *Napoleonie* aż do jego zgonu; został teraz uprzemie przyjęty przez Króla Francuzów. — Uniwersytety w *Belgijum* znowu zostały otwarte. — Marszałek *Marmont* wybiera się z *Wiednia* do *Rossji*. — Wojsko Austriackie ciągle do *Włoch* spieszy. — W *Hiszpanji* wznaga się powstanie. — *Józef Bonaparte*

te miał ogłosić protestacją przeciw wstąpieniu na tron francuzki terażniejszego Króla *Filipa*. — Jeden z uczonych francuzów ogłosił że rok 1831 będzie jednym z najciekawszych dla całego świata. — We Francji zmniejszono pensje Biskupom.

DONIESIENIA.

Ponieważ Losy do 5 Klasy 38 Loterji Nra 1531, 19,050, całe Losy; niemniej 12,756, 12,757, 12,760, 14,181, 14,182, 14,183, 14,184, 15,351, 15,352, 15,354, 18,939, 18,940, 27,821, 30,005. Podpisaniem zabrane i zniszczone zostały, wzywam zatem wszystkich którzy też losy w poprzednich klasach opłacali, aby z losami 4tej klasy do mniembawnie zgłosili się, i opłatę stawki na 5tą klasę złożyli, która to opłata na lossach 4tej klasy pokwitowaną zostanie, a następnie losy takowe jako może do 5tej klasy uważane będą. — M. Ejger przy ulicy Leszno pod Nr 653 i 4.

W Kantorze Deplera wydane zostały LOSY przez pomyłkę wiadomej Osobie która przez List Poczty uwiadomiona została, do 5tej Klasy Loterji Klasycznej dwie Gwieri Nr 3,502, 3,529, i jeden Całkowity Nr 2,992, do których losów żadnego upoważnienia nie miał, zastrzegając iż wygrana do Właściciela tego należeć będzie który od początku opłacał i w Księgach Loteryjnych zapisany został.

Nie zwyczajem dosyć upowszechnionym, lecz prawdziwą wdzięcznością powodowane Dzieci za uratowanie dobrej Matki, ciężką złożonej chorobą *Febry* *Żółcianej* i nerwowej, składamy publiczne podziękowanie Doktorowi *Petreliewiczowi* w Lipnie zamieszkałemu, za jego niezmordowaną pilnością dniem i nocą a przytem i biegłości sztuki lekarskiej zacząć naukę z bezinteressownością i pełnić troskliwie obowiązki tego powołania, iest zaletą godną powszechnego uwielbienia. — *Sumińscy z Kłokocka.*

Biuro Informacyjne ma zaszczyt donieść, iż ma złożone zostały w Kommiss różne gatunki WINA po cenie najumiarkowańszej, mianowicie: Reńskiego Hochhejmer butelka zł: 4, Markehruner zł: 4, Węgierskie stołowe dobre butelka zł: 3 i pół, Szampańskie świeże Jaksona butelka zł: 11.

TEATR NARODOWY. *Dziś Chtop Miljonowy.* Nowe stósowne *Spiewy Miotlarza.* Jutro *Patryotezyczne Co kto lubi.*